

Rejserapport

PEER workshop i Gent
14.-15. oktober 2004

Public Art

Baggrund for workshoppen

Projekt Liveable City

Odense deltager frem til 2006 i det EU-støttede, transnationale projekt "Liveable City".

I dette regi arrangerer partnerbyerne på skift PEER workshops, hvor partnerbyerne mødes og udveksler viden og erfaring inden for emner, der er særligt relevante for projektet.

Workshop i Lincoln om *Public Art*

Den 14.- 15. oktober 2004 afholdt Lincoln en PEER Group Workshop om temaet Public Art.

Formålet med Odenses deltagelse i Lincoln var at mødes med fagfolk fra de partnerbyer, der er involveret i Liveable City projektet, hente konkret inspiration til Odense og at bidrage til workshoppen med Odenses indgangsvinkel til kunst i det offentlige byrum.

Emnet er særligt relevant i forhold til det arbejde, der i Liveable City regi gøres for at synliggøre historiske steder og begivenheder på kunstnerisk vis med henblik på at styrke Odenses identitet.

Udgifterne til turen afholdes af Norwich, der er projektets Lead Partner.

Deltagere fra Odense

Anders W. Berthelsen:

Journalist

Lokalhistorisk forfatter

Cand. mag.

Medlem af Liveable City arbejdsgruppen

'Byrum og den historiske arv'

Lene Burkard:

Inspektør på Brandts Klædefabrik

Involveret i skulpturguide for Odense, placering af kunst i byen, og etablering af kunstruter mv.

Oplevelser med Liveable City og workshopen i Lincoln

Kronik af Anders W Berthelsen

Bragt i Fyens Stiftstidende søndag den 14. november 2004

En by værd at bo i

Odense kan lære af Lincoln i England. Og af tyske Emden, belgiske Gent, norske Trondheim og engelske Norwich. De seks byer er alle "små storbyer" - mellem 50.000 og 230.000 indbyggere - og de har alle historiske bykerner, der er værd at bevare og styrke. Det er nogle af grundene til, at netop disse seks byer samarbejder i et EU-støttet projekt, der hedder Liveable City.

Liverpool City, spørger de fleste, når man fortæller om projektet. Nej. Liveable City. Det - selv for engelsktalende - lidt kryptiske navn betyder "en by, der er værd at bo i."

Formålet med samarbejdet er at skærpe byernes historiske profiler, at skabe bedre byrum, der trækker mennesket tilbage til byen, og at styrke samarbejdet mellem offentlige og private. Projektet løber fra 2003 til 2006.

For at realisere målene har Odense Kommune nedsat en række arbejdsgrupper, der beskæftiger sig med emner som byrum og den historiske arv, bevægelse i byen, markeder, drift og vedligeholdelse samt bydesign. Arbejdsgrupperne består af både kommunalt ansatte og repræsentanter for Odenses erhvervsliv og kulturliv. Resultaterne af gruppernes idéer vil vise sig i bybilledet de kommende år.

Et af resultaterne er det kommende julemarked på Sortebrødre Torv. Her har Odense fundet inspiration hos flere af samarbejdspartnerne. Lincoln har således et af de største julemarkeder i Europa.

Odense kan lære af alle de fem andre byer. Og de andre kan lære af Odense.

Lincoln har f.eks. en levende Waterfront, som odenseanerne jo også drømmer om. Ligesom Odense ligger Lincoln inde i landet, men er forbundet med havet via en kanal og floden Trent. Ligesom Odense har Lincoln en stærk industriel historie med masser af skibstrafik. Og ligesom i Odense er skibstrafikken sygnet hen, og mange af havneindustrierne er forsvundet.

Lincoln tog derfor i 1990'erne initiativ til at forvandle havneområdet til et bolig- og kulturområde. Byens universitet rykkede i 1996 ind på havnefronten, som i dag er præget af de mange studerende samt af biograf, restaurant, cafe, hotel, parkeringshus, bladhus for den lokale Lincolnshire Echo osv.

Det ligner præcis den udvikling, Odense gerne vil give sin havn. Dog forhåbentlig i større skala, idet Odense Havn er noget større end Lincolns. Det er byen også. Lincoln har 84.000 indbyggere.

Hvad Odense kan lære af havneudviklingen i Lincoln er bl.a. et tæt samarbejde mellem privat og offentligt. "Vi har været så heldige at have et godt partnerskab mellem kommunen og erhvervslivet," fortalte Lincolns kommunale kunstmedarbejder, John Cairns, da repræsentanter for Odense forleden deltog i en Liveable City-konference i den midtengelske by. Konferencen havde særlig fokus på kulturen og kunsten i det offentlige rum.

"Byens erhvervsfolk havde let ved at indse, at en by med spændende kunst og kultur også er en fordel for dem," påpegede Cairns. Et eksempel på samarbejdet mellem kommune og erhvervsliv er de mange opsigtsvækkende kunstværker i Lincolns bybillede, især omkring havnen og den lille flod Witham, som løber midt gennem byen.

Hardware-kæden B&Q sponserede, at en anerkendt billedkunstner, Callum Sinclair, fik til opgave at puste nyt liv i en gammel bro. Han forsyndede den med store metalskilte, der skifter farve 14 gange i døgnet og spørger de forbipasserende "Where have you been?" og "Where are you going?".

En gasturbinfabrik sponserede en anden stærkt iøjnefaldende skulptur. Den består af to skikkelser, der rækker ud efter hinanden i luftrummet over floden Witham.

Også den lokale udgave af Brandts Klædefabrik, kulturhuset Lincoln Drill Hall, skyldes et samarbejde mellem private, som ejer bygningen, og kommunen, som driver den.

Udbyttet af samarbejdet mellem de seks byer ser ud til at blive gensidigt.

"Vi kan sandelig også lære af Odense," understregede Lincolns repræsentanter, som besøgte den danske partner sidste år. "Lincoln mangler de smukke grønne områder og cykelstier, som præger Odense overalt," sagde John Cairns, der i øvrigt fremhævede togturen til Fruens Bøge og sejlturen tilbage ad Odense Å som misundelsesværdige Odense-værdier.

Lincoln har til gengæld en elektrisk bus, der bringer beboere og turister fra byens hovedgade til den højtliggende middelalder-bydel med en kolossal domkirke og en borg. Og så er havn og vandløb i Lincoln fyldt med velnærede svaner, en idé til fri afbenyttelse på havnen i Odense, hvor en grim ælling som bekendt blev til en smuk svane.

Også tyske Emden ved grænsen til Holland forvandler for tiden sin havnefront. Emden, som har godt 50.000 indbyggere, er stadig en vigtig havneby og er bl.a. udskibningssted for Volkswagen. Kommunen og private investorer kaster imidlertid 100 millioner euro ind i en udvikling af den indre havn, som skal forsynes med havnemuseum, kanalbåd fart, cafeer, restauranter, husbåde og cykelstier.

I øvrigt mistede Emden stort set hele sin historiske bykerne under Anden Verdenskrig. Det gjorde Odense ikke. Her satte vi i stedet byplanlæggere til at ødelægge den efter krigen. Emden har genopbygget den smadrede bykerne. Odense forsøger stadig at hele sårene efter 1960'ernes og 1970'ernes voldsomme gadegennembrud, Thomas B. Thriges Gade, mellem centrum og havn. Det problem kigger arbejdsgrupperne også på, sammen med kommunens byplanlæggere.

Belgiske Gent (230.000 indbyggere) kan ligeledes inspirere Odense. Gent er kendt for sin kultur- og kunstpolitik. Siden 1995 har byen fulgt den ledetråd, at kunst og kultur er midler, der kan få bykvarterer - også de socialt belastede - til at leve. Gent er nu en blomstrende kulturby med masser af kunst i det offentlige rum, kunne de belgiske deltagere fortælle på konferencen.

Norske Trondheim (140.000 indbyggere) har ligeledes en offensiv kunstpolitik. En fast procent af kommunens investeringer er øremærket til kunstneriske formål, og mange byrum, der tidligere var triste pladser, bl.a. parkeringspladser, er nu sprunget ud i ny kunstnerisk dragt.

Den norske by prioriterer desuden en forvandling af byens centrale torv højt og har udskrevet en arkitektkonkurrence, som skal gøre torvet til et mødested uden biler. Den idé støder for tiden på en del beboerprotester. Engelske Norwich med 130.000 indbyggere har ligesom Odense mange bolde i luften. En del af indsatsen går ud på bedre skiltning for byens borgere, turister og handlende. Efter en designkonkurrence har Norwich forsøgsvis sat nye skilte op i byens centrum, og nu skal borgerne komme med deres kommentarer til design og anvendelighed.

De seks byer i Liveable City-samarbejdet får et tilskud fra EU på tilsammen 10 millioner euro. De penge kan ikke alene give byerne de fornødne ansigtsløftninger. Det kræver også politisk vilje og bearbejde. Og først og fremmest kræver det, at byernes erhvervsfolk spiller med - og indser, at erhvervslivet selv har gavn af byer, der sprudler og er attraktive for borgere og turister.

Det har de forstået i Lincoln og mange andre steder. Lad os håbe, det også er tilfældet i Odense.

Anders Wedel Berthelsen

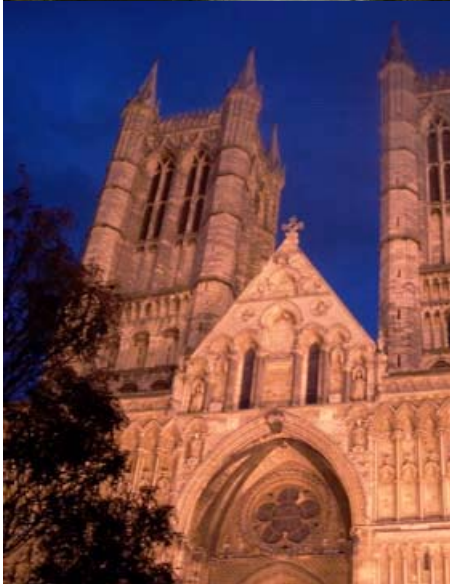

Hardware-kæden B&Q sponserede, at en anerkendt billedkunstner, Callum Sinclair, fik til opgave at puste nyt liv i en gammel bro. Han forsynede den med store metalskilte, der skifter farve 14 gange i døgnet og spørger de forbipasserende "Where have you been?" og "Where are you going?".

Et eksempel på samarbejdet mellem kommune og erhvervsliv er de mange opsigtsvækkende kunstværker i Lincolns bybillede, især omkring havnen og den lille flod Witham, som løber midt gennem byen.

Deltagerliste for workshopen i Lincoln

Name	Role/Area of Work	City
Annika Borg	Artist – Visual Arts	Trondheim
Kari-Elisabeth Paulsen	Architect – City Planning Office	Trondheim
Fiona Roberts	Events Co-ordinator	Norwich
Mary-Colleen Rabb	Artist with 'Articulate'	Norwich
Mr Ulrich Fortmann	Town & Country Planning	Emden
Lene Burkard	Curator of Modern & Contemporary Art	Odense
Anders W Berthelsen	Journalist & member of spatial & historic inheritance group	Odense
Ms Anne-Mie Hautekeete	Service of Arts	Gent
Ms Anke D'Haene	Service of Arts	Gent
Debbie Read	Director, Arts & Business	Nottingham
Keith Laidler	Director of Development & Environmental Services	Lincoln
John Cairns	Public Art officer	Lincoln
Elaine Ranyard	Visitor Services Officer	Lincoln
Phil North	Project Management Team Leader	Lincoln
Julie Finn	Programme Officer	Lincoln
Steve Bird	Community Services Manager	Lincoln

Program for workshopen

Thursday 14 th October 2004		
12.00 on-wards	Check in at the Courtyard by Marriott Hotel	Address: Courtyard by Marriott Brayford Wharf North Lincoln LN1 1YW Tel: +44 1522 544244 Fax: +44 1522 560805
18.00	Welcome to the PEER workshop delegates	Courtyard by Marriott (and travel to Castle Square)
19.30	Lincoln Ghost Walk Tour	Castle Square
21.00	Dinner	Browns Pie Shop
Friday 15 th October 2004		
9.00	Meet/Collect Everyone from Courtyard by Marriott Hotel Walk to Drill Hall showing the Brayford Waterfront and recent public art projects including Brayford Chimes, Wigford Way Bridge and Empowerment	
9.30	New Lincoln Drill Hall Brief look at the venue and overview of programme by Simon Hollingsworth. Drill Hall Manager	Drill Hall
10.00	Coffee and Formal Welcome Including presentation on public art in the City	Ruston Room, Lincoln Drill Hall
10.15	Presentations by Partner Cities Delegates will be invited to present a brief overview of public art activity within their own cities. Each presentation will be for 15 mins	Ruston Room, Lincoln Drill Hall
12.00	Lunch	Ruston Room, LDH
12.45	Presentation Lincoln's Cultural Quarter – the role of public art in developing improved public realm, including Q&As	Ruston Room, LDH
1.30	Walking Tour of the Cultural Quarter Looking at the public realm, progress of the City and County Museum and plans for the Creative Industries Workspace	
2.30	Coffee	Ruston Room, LDH
2.45	Workshops Delegates will be split into 2 groups to discuss themes relating to the development of public art within a cultural quarter. Issues relating to management/maintenance of work; the relationship to street furniture (specifically signage), and working with stakeholders, such as local business	Ruston Room, LDH
4.00	Summary By City of Lincoln Council	Ruston Room, LDH
4.30	Close of Workshop	
7.15	Meet/Collection delegates	From Courtyard by Marriott and walk to The Barge
7.30	Dinner	The Barge on the Brayford

